

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 77 S

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2022 under
Kultur- og likestillingsdepartementet,
Kommunal- og distriktsdepartementet,
Nærings- og fiskeridepartementet,
Landbruks- og matdepartementet
og Olje- og energidepartementet
(økonomiske tiltak i møte med
ekstraordinære strømutfgifter m.m.)

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 77 S

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2022 under
Kultur- og likestillingsdepartementet,
Kommunal- og distriktsdepartementet,
Nærings- og fiskeridepartementet,
Landbruks- og matdepartementet
og Olje- og energidepartementet
(økonomiske tiltak i møte med
ekstraordinære strømutfgifter m.m.)

Innhold

1	Innledning	5	Forslag til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2022 under Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med ekstraordinære strømutfgifter m.m.)	14
2	Forslag under det enkelte departement	7		
2.1	Kultur- og likestillings- departementet	7		
2.2	Kommunal- og distrikts- departementet	7		
2.3	Nærings- og fiskeri- departementet	8		
2.4	Landbruks- og mat- departementet	10		
2.5	Olje- og energidepartementet	12		

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 77 S

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2022 under Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med ekstraordinære strømutfgifter m.m.)

*Tilråding fra Finansdepartementet 1. april 2022,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Innledning

Regjeringen legger i denne proposisjonen frem tiltak i møte med ekstraordinært høye strømpriser m.m. på til sammen 7,8 mrd. kroner. Samtidig legger regjeringen frem en proposisjon med økonomiske tiltak som følge av krigen i Ukraina, jf. Prop. 78 S (2021–2022), hvor det også gis en omtale av den økonomiske situasjonen.

Gjennom vinteren har vi opplevd svært høye strømpriser i Sør-Norge, så vel som i landene rundt oss. Dette har medført en betydelig økning i strømutfgiftene for mange. Mye tyder på at kraft-

prisene kan bli liggende på et høyt nivå også videre i 2022. Russlands invasjon av Ukraina og EUs beslutning om å gjøre seg mindre avhengig av russisk gass, har endret forutsetningene i kraft- og energimarkedene. Dette forsterker usikkerheten om utviklingen i kraftprisene i tiden fremover.

I møte med de høye strømprisene er det gjennomført en rekke tiltak for å redusere belastningen for sluttbrukerne av kraft. Det er etablert strømstøtteordninger for husholdninger, frivillig

sektor og jordbruk og veksthus etter forslag fra regjeringen. Stortinget har også vedtatt økt bostøtte, ekstraordinært stipend til studentene, økt støtte til enøk-tiltak gjennom Enova og økt rammetilskudd til kommunene for å dekke økt utbetaling av sosialhjelp. Videre er el-avgiften redusert betydelig i vintermånedene.

For å bidra til forutsigbarhet har regjeringen varslet at den vil forlenge de midlertidige strømstøtteordningene frem til mars 2023. I tillegg foreslår regjeringen ekstrautbetalinger til bostøttemottakere i områder med høye strømpriser i april og mai 2022.

I denne proposisjonen fremmer regjeringen følgende forslag knyttet til høye strømpriser:

- Forlengelse av den midlertidige strømstønadsordningen for husholdninger. Bevilgningsbehovet for forlengelsen anslås til 7,4 mrd. kroner i 2022.
- Forlengelse av den midlertidige strømstøtteordningen for jordbruk og veksthus. Gjeldende bevilgning på 500 mill. kroner forventes å kunne dekke behovet i hele 2022.
- Forlengelse av den midlertidige strømstøtteordningen til frivillig sektor. Det økte bevilgningsbehovet anslås til 230 mill. kroner i 2022.
- Ekstrautbetalinger for bostøttemottakere i områder med høye strømpriser i april og mai 2022. Utgiftene anslås til 151 mill. kroner i 2022.

Totalt utgjør tiltak vedtatt eller foreslått for å skjerme mot høye strømutfgifter om lag 22,3 mrd.

kroner i 2022. Forlengelse av strømstøtteordningene til mars 2023 anslås å medføre et bevilgningsbehov i 2023 på om lag 6,3 mrd. kroner. Flere av de midlertidige strømstøtteordningene er knyttet opp mot kraftpriser og/eller forbruk, og det er derfor betydelig usikkerhet knyttet til faktiske utfgifter for staten.

Til sammen foreslås det tiltak i proposisjonen som innebærer 7,8 mrd. kroner i økte bevilgninger. Dette inkluderer, i tillegg til forlengelsene i strømstøtteordningene, forslag om 30 mill. kroner i økt bevilgning til reindriftsnæringen som følge av svært krevende beiteforhold (beitekrise). Det foreslås også enkelte bevilgningsendringer knyttet til regjeringens eksportreform «Hele Norge eksporterer».

Utgiftene som følger av den ekstraordinære situasjonen, både når det gjelder strømpriser og krigen i Ukraina, må prioriteres innenfor en samlet ansvarlig økonomisk ramme. Det er viktig av hensynet til norsk økonomi som nå er i en høykonjunktur, med utsikter til tiltagende lønns- og prisvekst og renteoppgang. Økt offentlig pengebruk i en situasjon med høy aktivitet i økonomien og mangel på tilgjengelige ressurser, vil forsterke presset på priser og lønninger. Se nærmere omtale i Prop. 78 S (2021–2022).

Regjeringen fremmer ikke forslag om inndekning for de økte utfgiftene nå. I Revidert nasjonalbudsjett 2022 vil regjeringen legge frem oppdaterte anslag for hovedtallene på statsbudsjettet og gi en samlet vurdering av den økonomiske situasjonen og budsjettets innretning.

Tabell 2.1 Strømtiltak i bostøtten november 2021 – mars 2022

Utbetalingsmåned	Utvidet bostøtteordning gjennom midlertidige regelverksendringer ¹	Område for ekstra utbetaling	Beløp ekstra utbetaling
November 2021	Nei	Fylkene i Sør-Norge samt Røros kommune	2 950 kroner per husstand pluss 120 kroner per ekstra person
Desember 2021	Nei	Hele landet	1 500 kroner per husstand pluss 150 kroner per ekstra person
Januar 2022	Ja	Hele landet	1 500 kroner per husstand pluss 150 kroner per ekstra person
Februar 2022	Ja	Hele landet	2 500 kroner per husstand pluss 150 kroner per ekstra person
Mars 2022	Ja	Hele landet	2 500 kroner per husstand pluss 150 kroner per ekstra person

¹ Midlertidig utvidelse for utbetalinger i januar til mars som medførte at flere husstander fikk bostøtte og at en del eksisterende mottakere fikk økt bostøtte.

prisområdene NO1, NO2 og NO5¹. Det omfatter alle kommuner i fylkene Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Oslo og Viken, alle kommuner i Vestland fylke unntatt Askvoll, Bremanger, Fjaler, Gloppen, Hyllestad, Kinn, Solund, Stad, Stryn og Sunnfjord, alle kommuner i Innlandet fylke unntatt Dovre, Lesja, Lom, Sel, Skjåk og Vågå, samt Røros kommune i Trøndelag. Med denne avgrensningen vil ordningen omfatte om lag fem av seks bostøttemottakere.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 151 mill. kroner til sjablongmessige tillegg-utbetalinger i april og mai til dem som mottar bostøtte for foregående måned i kommuner som helt eller delvis ligger innenfor prisområdene NO1, NO2 eller NO5.

2.3 Nærings- og fiskeridepartementet

Regjeringen lanserte nylig eksportreformen «Hele Norge eksporterer» for å styrke arbeidet med eksport. Som en del av satsingen legges det med dette frem forslag om endringer av bevilg-

ningene under enkelte kapitler på Nærings- og fiskeridepartementets budsjett for 2022.

Eksportstrategirådet ble opprettet 1. juli 2021 som et bruttobudsjettert forvaltningsorgan med eget styre for å imøtekomme kritikk om at myndighetenes eksportfremmearbeid er fragmentert, for lite strategisk og preget av manglende tillit i næringslivet. Eksportstrategirådets oppgave skulle være å gjennomføre strategiske analyser av eksportpotensialet i norsk næringsliv, og prioritere og beslutte noen større utvalgte strategiske eksportsatsinger. Eksportstrategirådet skulle ikke ha egen operativ kapasitet til å gjennomføre satsingene, og gjennomføringen av satsingene skulle derfor utføres av andre virkemiddelaktører.

Regjeringen har et ambisiøst mål om økt verdiskapende eksport. Økt satsing på eksport og tøffere strategisk prioritering av satsinger og virkemidler skal bidra til dette. Samtidig må utfordringene knyttet til styring imøtekommes. Den strategiske styringen av eksportfremmearbeidet bør ligge tettere opp til regjeringens arbeid, i tråd med en mer aktiv næringspolitikk. Regjeringen foreslår derfor å etablere en ny modell for arbeidet med større strategiske eksportfremmesatsinger. Oppgaven med å analysere, prioritere og beslutte enkelte større strategiske satsinger flyttes fra Eksportstrategirådet til Nærings- og fiskeridepartementet. Dette er en oppgave som bør ligge til departementet for å sørge for en overordnet styring av midler, samordning med andre departementer og bedre involve-

¹ Norge er i dag inndelt i fem ulike prisområder for strøm, basert på begrensninger i det sentrale overføringsnettet for strøm. Prisområdene NO3 og NO4 utgjør Nord-Norge og Midt-Norge, mens NO1, NO2 og NO5 omfatter den sørlige delen av Norge. Her har kraftsystemet en sterk tilknytning til det europeiske kraftsystemet. Dette bidrar til et høyere prisnivå i denne delen av landet, samtidig som magasin-fyllingen fortsatt er lav.

ring og styring av virkemiddelaktørene. Videre vil det bidra til at eksportfremmearbeidet sees i sammenheng med øvrig næringspolitikk.

Næringslivet har i lengre tid bedt om å bli koblet tettere på det offentlige eksportfremmearbeidet. For å sørge for fortsatt medvirkning og medfinansiering fra næringslivet foreslås det å opprette et Nasjonalt Eksportråd bestående av representanter for næringslivet og partene i arbeidslivet, som både skal gi innspill til større eksportfremmesatsinger og gi regjeringen råd om strategisk innretning på eksportarbeidet. Det etableres et sekretariat for Nasjonalt Eksportråd, hvor representanter fra partene i arbeidslivet, relevante departementer og virkemiddelaktører inviteres til å bidra. Dette samarbeidet er en nyvinning, som bidrar til at næringslivet og partene er tettere involvert i eksportsatsingen.

Når beslutning om en eksportfremmesatsing foreligger, vil Nærings- og fiskeridepartementet gi et særskilt oppdrag til Innovasjon Norge om å gjennomføre den spesifikke satsingen. Det vurderes som viktig at næringslivet får en aktiv deltagelse i styringen av de ulike satsingene. Satsingene vil være prosjektbaserte hvor bedrifter med størst medfinansiering og partene i arbeidslivet deltar. Hensikten er at næringslivet involveres tett i arbeidet med selve gjennomføringen av de strategiske eksportfremmesatsingene.

Som en konsekvens av dette vil Eksportstrategirådet avvikles som etat, og etatens midler foreslås omdisponert til nye budsjettposter. Dette vil bidra til forenkling av virkemiddelapparatet, ved at antall virkemiddelaktører reduseres. Det vil også frigjøre ressurser fra administrasjon til programmer og ordninger for næringslivet.

For å følge opp regjeringens ambisjoner i Hurdalsplattformen, vil regjeringen utvide Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sitt mandat innenfor Alminnelig garantiordning. Regjeringen vil gi Eksfin anledning til å gi lån til eksportinvesteringer i Norge. Eksfin kan allerede gi garantier til dette. Formålet er å gi bedrifter tilgang på langsiktig lånefinansiering til lønnsomme, eksportrettede investeringer i anleggsmidler i Norge. Lånene skal gis på markedsmessige betingelser. Tiltaket vil kunne gi bedrifter større forutsigbarhet for lånekostnadene sine og bidra til at det finnes tilgjengelig lånekapasitet til eksportrettede investeringer. Videre vil regjeringen gi Eksfin mulighet til å gi langsiktig finansiering (lån og garanti) til bedrifter i Norge med klimainvesteringer og eksportpotensial. Investeringen må ha et klart eksportpotensial og være avgrenset til klimaprojekter. Dette innebærer at

Eksfin kan finansiere klimavennlige investeringer også hvis prosjektet ikke gir eksportinntekter direkte, men har potensial for eksport fremover. Formålet er å bidra til at samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer i klimavennlig teknologi får tilgang på langsiktig finansiering. Finansieringen gis på markedsmessige betingelser og skal være et supplement til det private markedet.

Regjeringen harmoniserer også reglene for bunnfaste og flytende havvindteknologier offshore for norske kjøpere. Dagens regler innebærer at Eksfin, utenfor en nautisk mil utenfor grunnlinjen, kun kan finansiere norske kjøpere av flytende havvindinstallasjoner, men ikke bunnfaste installasjoner offshore. Reglene ble i sin tid utformet med tanke på finansiering av olje- og gassinstallasjoner. Tiltakene krever ingen bevilgninger eller økte rammer.

Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner. Midlene vil benyttes til Nærings- og fiskeridepartementets arbeid med styring og samordning av myndighetenes eksportfremmearbeid.

Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner for blant annet å dekke kostnader ved behov for utredninger og utgifter ifb. med utarbeiding av de strategiske eksportfremmesatsingene samt til godtgjørelse til medlemmene i Nasjonalt Eksportråd, jf. omtale under kap. 941, post 01.

Post 70 Eksportfremmetiltak

Bevilgningen foreslås økt med 35,7 mill. kroner. Det foreslås tilsvarende reduksjon i bevilgningene på kap. 941 Eksportstrategirådet, post 01, 21 og 70. Midlene foreslås benyttet til å gjennomføre felles strategiske eksportfremmesatsinger på tvers av virkemiddelapparatet i et nært samarbeid med norsk næringsliv.

En betydelig del av midlene som var bevilget til Eksportstrategirådet for 2021, ble ikke benyttet i påvente av avklaring av hva som skulle skje med etaten. Av de ubrukte bevilgningene på Eksportstrategirådets kap. 941, post 01, 21 og 70 er til sammen 68,8 mill. kroner overført til kap. 940, post 70 i 2022.

Kap. 941 Eksportstrategirådet

Post 01 Driftsutgifter

Eksportstrategirådet ble opprettet som et brutto-budsjettet forvaltningsorgan 1. juli 2021. Som følge av forslaget om å flytte ansvaret for de strategiske eksportfremmesatsingene til Nærings- og fiskeridepartementet, foreslås det at etaten avvikles. Eksportstrategirådets driftsbevilgning på 20 mill. kroner foreslås redusert med 16,8 mill. kroner til 3,2 mill. kroner. Gjenværende bevilgning skal dekke utgifter til avvikling av etaten. Reduksjonen motsvares av forslag om bevilgningsøkinger på 4 mill. kroner på kap. 900, post 01, og 4 mill. kroner på kap. 940, post 21, for utgifter til styring, utredninger mv. i forbindelse med eksportfremmesatsingene, samt 8,8 mill. kroner på kap. 940, post 70, for gjennomføring av eksportfremmesatsingene.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Bevilgningen foreslås redusert med 46,9 mill. kroner, til 0 kroner. Det foreslås at 26,9 mill. kroner i stedet budsjetteres på kap. 940, post 70. 20 mill. kroner foreslås bevilget på kap. 2421, post 74.

Post 70 Tilskudd til særskilte prosjekter

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner, til 0 kroner. Midlene foreslås i stedet bevilget på kap. 2421, post 74.

Kap. 2421 Innovasjon Norge

Post 74, Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 30 mill. kroner til en ny ordning i Innovasjon Norge hvor bedrifter kan søke om støtte til å delta på messer og felles næringsfremmeaktiviteter. Koronasituasjonen har gjort denne type aktivitet krevende å gjennomføre for næringslivet, og ordningen vil bidra til at næringslivet kommer i gang igjen med slike markedsfremstøt. Formålet er å bidra til verdiskaping i norsk økonomi gjennom å støtte internasjonalisering av norsk næringsliv. Flere EU-land har lignende ordninger.

Innovasjon Norge skal fastsette klare kriterier for tildeling av midler og prioritere bruken av midlene slik at de i størst mulig grad bidrar til å nå selskapets delmål om flere vekstkraftige bedrifter. Ordningen innrettes i tråd med betingelsene i det

alminnelige gruppeunntaket (GBER) for støtte som er forenlig med EØS-avtalen.

Midlene vil også benyttes til å etablere et nytt nasjonalt merkevareprogram – «Made in Norway». Programmet skal utvikle effektive verktøy som setter næringer, klynger og bedrifter i stand til å ta markedsposisjoner i utlandet gjennom den styrken Norge som merkevare representerer. Det vil bli etablert en ny nasjonal merkeordning der norsk-produserte varer og tjenester får et anerkjent kvalitetsstempel. Dette kan øke betalingsviljen for norske løsninger.

Midlene vil også kunne benyttes til annen eksportrettet aktivitet i regi av Innovasjon Norge.

2.4 Landbruks- og matdepartementet

Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

Post 75 Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutfgifter, overslagsbevilgning

Regjeringen foreslår at den midlertidige strømstønadsordningen for jordbruks- og veksthusnæringen, i likhet med strømstønadsordningen til husholdningene, videreføres frem til og med mars 2023. Jordbruks- og veksthusnæringen opplever store økninger i sine produksjonskostnader. En forlengelse av ordningen med strømstøtte til disse næringene vil kunne bidra til å opprettholde nasjonal produksjon.

Forvaltningsmessig har det vært gjort et skille mellom strømstøtten til veksthusnæringen og den som betales ut til aktive produsenter i jordbruket. Strømstøtten til jordbruket har blitt gitt til aktive produsenter som søker om produksjonstilskudd innenfor et forbrukstak på 20 000 kWt per måned. Erfaringer har vist at de fleste foretak med normal jordbruksproduksjon ligger innenfor dette taket. Taket skal gi insentiver til energiøkonomiserings-tiltak og begrense støtte til eventuell annen virksomhet på samme målepunkt.

Strømstøtten utbetales på grunnlag av en registrering der produsentene gir opplysninger om sine målepunkt og forbruket registreres av nettselskapene og overføres til Landbruksdirektoratet via Reguleringsmyndigheten for energi (RME). For mange av disse jordbruksforetakene er det felles måler mellom næring og husholdning, og forbruket vil være summen av alt forbruk på gårdene. For jordbruksforetak som får strømstønad over husholdningsordningen, er det kun forbruk ut over taket på 5 000 kWt i husholdningsordningen som får støtte over landbruksordningen.

For veksthusordningen foreslås det å gjøre justeringer i prinsippene for å beregne strømstøtten. Formålet er at man ved beregningen av støtten i større grad vil hensynta veksthusnæringens faktiske strømuttergifter. Dette er begrunnet med erfaringene fra den midlertidige ordningen. Mange foretak innenfor veksthusnæringen har sikret seg mot høye strømpriser gjennom egne sikringsavtaler. Slik støtteordningen er innrettet, har disse sikringsavtalene medført at veksthusene i mange tilfeller har fått en høyere kompensasjonsgrad enn jordbruksforetak og husholdninger. Dette var ikke en tilsiktet effekt, og har sammenheng med at støttesatsene beregnes på grunnlag av terskelnivåer for gjennomsnittet av spotprisene på strøm i ulike områder av landet.

For å i større grad tilpasse stønaden til veksthusenes reelle kostnadsnivå, ønsker regjeringen å legge opp til en søknadsbasert ordning for veksthusene der det gis støtte med en kompensasjonsgrad på 80 pst. av foretakets faktiske kostnader utover 70 øre per kWt. Nærmere regler for dette vil fastsettes i forskrift.

Ordningen med strømstøtte til aktive produsenter med jordbruksproduksjon eller veksthus har utløst en rekke ønsker om å komme innenfor ordningen blant annet fra virksomhet som ligger tett opp mot de aktive produsentene. Siden dette er en målrettet og tidsavgrenset ordning, er det imidlertid helt avgjørende at de forvaltningsmessige konsekvensene av ordningen er håndterbare med blant annet høy grad av automatisering. Det er viktig at Landbruksdirektoratet kan forvalte dette innenfor etablerte systemer. Når støtten avgrenses til aktive produsenter, er det også klart innenfor landbruksunntaket i EØS-avtalen.

Det er om lag 38 000 landbruksforetak som søker om produksjonstilskudd, og som defineres som aktive jordbruksforetak i strømstøtteordningen. Ved innføringen av den midlertidige ordningen ble det anslått at strømstøtten for desember 2021 til og med mars 2022 ville gi utbetalinger i størrelsesorden 500 mill. kroner. Det ble understreket at usikkerheten var stor siden det ikke fantes noe godt tallgrunnlag for prognosene. Selv om det fortsatt registreres målepunkter hos foretak som vil ha rett på stønad tilbake til desember 2021, har det vist seg å være vesentlig færre foretak som har søkt støtte enn det som ble forutsatt. Medio mars er det registrert om lag 12 000 foretak i landbruksordningen. Av disse er noe over 3 000 foretak i forbrukszone NO3 og NO4, som har hatt en strømpris som ikke gir grunnlag

for støtte. For veksthus er antallet søkere om lag 230, noe som er som forventet.

Basert på utbetalingene for de to første månedene, anslag for årsforbruket og de samme terminprisene som er lagt til grunn for provenyberegningene for husholdningsordningen, vurderes gjeldende bevilgning på 500 mill. kroner å være tilstrekkelig til å dekke utbetalinger under ordningen ut 2022. Det understrekes at anslagene er svært usikre. For strømforbruket i månedene november 2022 til og med mars 2023, som vil bli utbetalt i 2023, anslås utbetalingene til 245 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet får dekket sine økte utgifter til administrasjon og IT-utvikling som oppstår i forbindelse med forvaltning og videreføring av ordningen. En mindre del av bevilgningen kan bli brukt til administrative kostnader i forbindelse med ordningen.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen

Post 51 Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet

Posten omfatter bevilgning til Reindriftens utviklingsfond. Store deler av reindriften er vinteren 2022 rammet av beitekrise. Årsaken til beitekrisen er låste beiter, som skyldes et islag ned mot bakken og store snømengder. Utviklingen av beitekrisen har gått i negativ retning gjennom vinteren. Det blir stadig vanskeligere for reinen å finne mat, og krisen omfatter nå store områder i Finnmark, Troms og i Nordland. I disse områdene er det nå nødvendig å tilleggsføre om lag 150 000 rein. Det sentrale kriseberedskapsfondet er finansiert over reindriftsavtalen. Norske reindriftsamers Landsforbund og Landbruks- og matdepartementet ble i januar enige om hvordan man kan bruke kriseberedskapsfondet på best mulig måte i håndteringen av beitekrisen. Det er fastsatt et regelverk for ordningen. Regelverket åpner for at tilskuddet kan benyttes til ulike formål, herunder innkjøp av fôr, uttransport av fôr og flytting fra vinterbeiter til vår- og sommerbeiter. Norske reindriftsamers landsforbund og Landbruks- og matdepartementet har styrket kriseberedskapsfondet gjennom omdisponeringer og bruk av egenkapitalen i Reindriftens utviklingsfond for å støtte opp om reindriften gjennom beitekrisen. Krisen vedvarer, og beholdningen i fondet er nå brukt opp. Det er derfor behov for å tilføre midler til fondet for å kunne ivareta dyrevelferd og fremtidig produksjon. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen økes med 30 mill. kroner.

2.5 Olje- og energidepartementet

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 26 Reguleringsmyndigheten for energi

Posten dekker administrasjonsutgiftene til Reguleringsmyndigheten for energi (RME). En forlengelse av den midlertidige strømstønadordningen til husholdninger vil medføre økte driftsutgifter for RME, herunder til kontroll og rapportering, jf. nærmere omtale under kap. 1820, post 75. Det må påregnes økte utgifter til oppfølging av berørte aktører og selskaper i bransjen, koordinering med andre strømstøtteordninger, klagebehandling og informasjonsarbeid. Det er også behov for økte ressurser til kontroll av nettselskapenes utbetalinger til strømkundene og utbetalinger til nettselskapene.

Det er bevilget 5 mill. kroner for å dekke RMEs økte utgifter til administrasjon av stønadordningen i 2022. Det fremmes nå forslag om å øke bevilgningen med ytterligere 2 mill. kroner. Det vil også påløpe økte utgifter for RME i 2023 som følge av forlengelse av strømstønadordningen til å gjelde forbruk til og med mars 2023, jf. Prop. 70 L (2021–2022) om bl.a. forlenget strømstønad. De økte utgiftene i 2023 anslås til 5 mill. kroner.

Post 75 Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømuttergifter, overslagsbevilgning

Usikkerheten rundt kraftprisene gjennom 2022, og særlig vinteren 2022–2023, er stor og avhengig av utviklingen i energimarkedene. Russlands militære angrep på Ukraina og EUs beslutning om å gjøre seg mindre avhengig av russisk gass endrer forutsetningene i kraft- og energimarkedene. Usikkerheten om utviklingen i kraftprisene i tiden fremover er økt. De høye strømprisene vil ifølge Norges vassdrags- og energidirektorat trolig vedvare det kommende året. Forventninger om fortsatt høye gasspriser i Europa er den viktigste årsaken. I tillegg er CO₂-prisene høye og det er usikkert hvor mye vannmagasinene, særlig i Sør-Norge, vil fylles opp frem mot neste vinter. Terminprisene tyder også på høye kraftpriser fremover. Regjeringen foreslår derfor å forlenge strømstønadordningen til å gjelde forbruk til og

med mars 2023, jf. Prop. 70 L (2021–2022) om bl.a. forlenget strømstønad.

Stønadordningen innebærer at staten gir stønad til husholdningene dersom gjennomsnittlig elspotpris for måneden overstiger en terskelverdi på 70 øre per kWt i det aktuelle prisområdet husholdningen befinner seg (eksklusiv merverdiavgift). Stønadsggraden i den midlertidige strømstønadorden er satt til 80 pst. for forbruk fra og med januar 2022 og til og med mars 2023 opp til et månedlig strømforbruk på 5 000 kWt. Strømstønadordningen administreres av nettselskapene, som sørger for at stønad så langt som mulig gis som et fradrag på strømrregningen, eventuelt utbetales på annen måte. Ansvar for å forvalte ordningen er lagt til Reguleringsmyndigheten for energi (RME). RME beregner stønadssats og fører tilsyn med ordningen. Stønadssatsene RME beregner kommer til fratrukk på husholdningenes strømrregning via faktura fra nettselskapet eller kraftleverandøren. Hovedelementene i strømstønadordningen foreslås videreført for forbruk til og med mars 2023 slik ordningen er beskrevet i Prop. 45 S (2021–2022), Prop. 51 S (2021–2022) og Prop. 55 S (2021–2022). Det innebærer også at det for fellesmålt husholdningsforbruk i boligselskap ikke gis stønad for forbruk som overstiger 5 000 kWt per måned per boenhet.

Samlede utgifter for staten til strømstønadordningen anslås til totalt 22,5 mrd. kroner, fordelt med 16,6 mrd. kroner som anslås utbetalt i 2022 og 5,9 mrd. kroner som anslås utbetalt i 2023. For Sør-Norge er det lagt til grunn faktisk pris i desember, januar og februar på henholdsvis 177 øre per kWt, 141 øre per kWt og 121 øre per kWt og terminpriser for månedene mars og april på henholdsvis 185 øre per kWt og 158 øre per kWt. For etterfølgende kvartal er det lagt til grunn terminpriser på henholdsvis 132 øre per kWt for andre kvartal, 85 øre per kWt for tredje kvartal og 119 øre per kWt for fjerde kvartal 2022 og første kvartal 2023. Prisene i Midt- og Nord-Norge anslås å ligge under terskelverdien på 70 øre per kWt.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 7 400 mill. kroner, til totalt 16 600 mill. kroner. Samlede utgifter for staten er usikre og vil avhenge av den faktiske gjennomsnittlige elspotprisen i de ulike prisområdene samt det faktiske forbruket i perioden.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet 2022 under Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med ekstraordinære strømutfgifter m.m.).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet 2022 under Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med ekstraordinære strømutfgifter m.m.) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2022 under
Kultur- og likestillingsdepartementet,
Kommunal- og distriktsdepartementet,
Nærings- og fiskeridepartementet,
Landbruks- og matdepartementet
og Olje- og energidepartementet
(økonomiske tiltak i møte med ekstraordinære
strømuttergifter m.m.)

I

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål:	
	61	Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser, forhøyes med fra kr 250 000 000 til kr 480 000 000	230 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 335 588 000 til kr 4 486 588 000	151 000 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 480 515 000 til kr 484 515 000	4 000 000
940		Internasjonaliseringstiltak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 960 000 til kr 14 960 000	4 000 000
	70	Ekspportfremmetiltak, forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 45 650 000	35 650 000
941		Ekspportstrategirådet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 20 000 000 til kr 3 200 000	16 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med fra kr 46 850 000 til kr 0	46 850 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til særskilte prosjekter, nedsettes med	10 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 0	
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen:	
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet, forhøyes med	30 000 000
		fra kr 55 500 000 til kr 85 500 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat:	
	26	Reguleringsmyndigheten for energi, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 67 700 000 til kr 69 700 000	
	75	Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømuttergifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	7 400 000 000
		fra kr 9 200 000 000 til kr 16 600 000 000	
2421		Innovasjon Norge:	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	30 000 000
		fra kr 492 070 000 til kr 522 070 000	

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

www.publikasjoner.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på

www.regjeringen.no

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 04/2022

